

Material suport pentru activitățile din proiectul "Școala pentru valori autentice" - semestrul I
Autor: prof. Băsu Mihaela

INCLUZIUNE ȘI DREPTURILE OMULUI

ARGUMENT:

Comunitatea incluzivă se bazează pe principiul drepturilor omului și contribuie la coeziunea celor din jur, ajutând oamenii să învețe unii despre ceilalți și să coexiste în armonie. A face altfel ar însemna să limităm capacitatea comunității, a unui grup de indivizi să își realizeze întreg potențialul.

Este esențial să creăm medii de învățare favorabile în sala de clasă și în afara ei, pentru ca fiecare să se simtă în siguranță și respectat.

Incluziunea și drepturile omului sunt inseparabile: o școală incluzivă creează condiții și oportunități pentru ca toți elevii să învețe, indiferent de gen, religie, etnie, clasă socială, venit, abilități fizice sau psihice.

Școlile în care drepturile fiecăruia sunt respectate se asigură că fiecare copil din comunitate are acces la învățare și la servicii de sprijin.

SCOPURI:

- Introducerea noțiunilor de nondiscriminare, toleranță, egalitate și drepturile omului în rândul elevilor și părinților acestora.
- Promovarea și stimularea punerii în aplicare a principiului nediscriminării, respectarea acestuia și a drepturilor omului.
- Promovarea cetățeniei globale
- Creșterea implicării comunității locale în dezvoltarea parteneriatului educațional pentru incluziune socială
- Stimularea participării la educație a copiilor/elevilor/tinerilor și adulților din grupuri vulnerabile
- Combaterea discursului discriminatoriu sau instigator la ură.

OBIECTIVE:

1. Participarea activă a elevilor școlii și a părinților acestora pentru a deveni cetățeni activi pregătiți în rezolvarea problemelor comunității.
2. Promovarea strategiilor multidimensionale integrate în vederea prevenirii discriminării sociale.
3. Educarea în spiritul respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, al demnității și al toleranței, al schimbului liber de opinii.

VALORI ȘI ATITUDINI FORMATE:

- Respect față de sine și față de ceilalți;
- Valorizarea comunicării și a relațiilor interpersonale;
- Adaptare și deschidere față de schimbare;
- Valorificare critică a informațiilor;
- Aprecierea unicității fiecăruia prin acceptare a diferențelor și a diversității;
- Flexibilitate și responsabilitate pentru propriile decizii;
- Autonomie în gândire și responsabilitate civică;
- Participare la viața socială și a comunității;

Material suport pentru activitățile din proiectul "Școala pentru valori autentice" - semestrul I
Autor: prof. Băsu Mihaela

Fișă de activitate: Drepturile mele, drepturile tale: stereotipuri și prejudecăți

Se recomandă pentru elevi de 10-17 ani.

Scop: Conștientizarea faptului că toți copiii ar trebui să aibă șansa la o școală care să îi ajute să se dezvolte la potențial maxim, fără prejudecăți și discriminare.

Desfășurare: Se împarte clasa în grupuri de 4 -5 elevi. Fiecare grup primește un glosar de termeni și trebuie să scrie minim 4 articole de regulament. Articolele vor fi reunite și vor sta la bazele unui Regulament al clasei.

Cerință: Pornind de la glosarul de termeni de mai jos, concepeți câteva articole care să apară în Regulamentul clasei referitor la comportamentul față de elevii cu dizabilități și a celor proveniți din medii defavorizate.

Glosar de termeni:

Anti-discriminare:	Acțiuni care se întreprind, printr-o abordare pozitivă, pentru a înlătura efectele discriminării.
Diversitate:	Variațiile și diferențele depistate în cadrul oricărui grup de copii sau adulți.
Dizabilitate:	Dezavantaj social rezultat din pierderea ori limitarea șanselor unei persoane, ca urmare a existenței unei deficiențe, imposibilitatea de a lua parte la viața comunității la același nivel cu ceilalți membri. Persoanele cu dizabilități nu pot face unele lucruri cu ușurință, cu îndemânare, cu pricepere și sunt nevoite să muncească mai mult pentru ca să reușească. Pentru evitarea ofensării sau complexării persoanei cu dizabilități se evită folosirea termenului de handicap.
Discriminare:	Politici, practici sau comportamente care se materializează în in Justiție față de indivizi sau grupuri din cauza identității lor sau a subscrierii acestora la o anumită identitate.
Egalitate:	Conceptul de egalitate între indivizi presupune respect reciproc față de identitatea personală și culturală a fiecărui om. Se dorește o atitudine și un comportament egal față de fiecare individ, astfel încât fiecare să participe pe deplin în societate. Prin acest concept se admite faptul că există diferențe între indivizi, lucru care poate necesita aplicarea unor măsuri inegale pentru a atinge o abordare echitabilă.
Includere:	Oamenii percepuți ca "diferiți" din cauza dizabilităților, originii etnice, limbii, sărăciei etc., sînt deseori excluși sau marginalizați. Includerea lor înseamnă schimbarea atitudinilor și practicilor, astfel, încît aceștia să contribuie la viața și cultura comunității din care fac parte. O societate incluzivă reprezintă acea societate în care diferența este respectată, iar discriminarea și prejudecata sunt combătute activ prin politici și practică.
Șanse egale:	Reprezintă rezultatul acțiunii prin care diferite sisteme ale societății și mediului sunt puse la dispoziția tuturor, în mod egal.

Evaluarea activității: fiecare elev are la dispoziție 5 minute pentru a scrie pe un post-it ce a învățat. Post-it-urile se lipesc pe o foaie de flipchart pentru ca toți elevii să le poată citi și comenta, chiar și în pauză.

Material suport pentru activitățile din proiectul "Școala pentru valori autentice" - semestrul I
Autor: prof. Băsu Mihaela

Fișă de activitate: Toți diferiți, toți egali

Se recomandă pentru elevi de 10-14 ani.

Scop: Conștientizarea faptului că toți suntem egali, indiferent de culoarea pielii, mediu din care venim și felul cum arătăm și că avem drepturi egale

Desfășurare: Se împarte clasa în grupe de 4-5 elevi. Li se dă un exemplar al poeziei "Bunicul și cele patru rase, de Nichita Stănescu". După citirea poeziei, elevii trebuie să realizeze un poster cu titlul "Toți egali, toți diferiți"

Cerință: Pornind de la poezia de mai jos, realizați un poster/un desen prin care să exprimați faptul că nu există doi copii la fel, și că toți suntem diferiți, și în același timp egali.

Bunicul și cele patru rase

de Nichita Stănescu

Rasa galbenă, se știe,
are pielea argintie
și părul extrem de lung,
și lucrează la un strung.

Rasa neagră, cum se știe,
are pielea alburie
și părul extrem de lung,
și lucrează la un strung.

Rasa roșie, se știe,
are pielea albastrie
și părul extrem de lung,
și lucrează la un strung.

Rasa albă, cum se știe,
are pielea visinie
și părul extrem de lung,
și lucrează la un strung.

Asta este, dragi nepoți,
Toți sunt oameni, oameni toți!

Evaluarea activității: fiecare elev are la dispoziție 5 minute pentru a scrie pe un post-it ce a învățat. Post-it-urile se lipesc pe o foaie de flipchart pentru ca toți elevii să le poată citi și comenta, chiar și în pauză.

Material suport pentru activitățile din proiectul "Școala pentru valori autentice" - semestrul I
Autor: prof. Băsu Mihaela

Fișă de activitate: Rețetă pentru o comunitate cu drepturi respectate

Se recomandă pentru elevi de 10-18 ani.

Scop: Conștientizarea faptului că fiecare poate schimba comunitatea în care trăiește și fiecare este important.

Desfășurare: Elevii primesc fișa de scriere a rețetei și o completează pe grupe de 4-5 persoane. La final, "amestecă" ingredientele și realizează un portret al cetățeanului activ și responsabil care luptă pentru drepturile celorlalți și își aduc aportul în comunitate.

Ce ingrediente fizice adaugi pentru a obține un om?	Ce ingrediente emoționale au oamenii : ce sentimente și în ce cantități?
- - - - - - -	- - - - - - -
Ce atitudini are un om față de ceilalți?	Ce mai putem adăuga pentru a obține un om care luptă pentru drepturile lui și ale celorlalți?
- - - - - - -	-

Puncte de discuție:

1. Are importanță culoarea pielii, a ochilor, a părului, pentru a obține rețeta unui om responsabil?
 2. Este importantă atitudinea noastră față de cei din jur?
 3. Au și ceilalți oameni aceleași drepturi ca și noi?
 4. Dacă am descoperi într-o persoană cu dizabilități sau o persoană dintr-un mediu dezavantajat aceste ingrediente, l-am aprecia și i-am oferi tot sprijinul?
 5. Cum putem amesteca aceste ingrediente, "coace" și împărtăși cu ceilalți?
- (Exemplu: Le coacem într-o familie iubitoare și le împărtășim pentru a face școala un loc mai prietenos.)

Evaluarea activității: fiecare elev are la dispoziție 5 minute pentru a scrie pe un post-it ce a învățat. Post-it-urile se lipesc pe o foaie de flipchart pentru ca toți elevii să le poată citi și comenta, chiar și în pauză.

Material suport pentru activitățile din proiectul "Școala pentru valori autentice" - semestrul I
Autor: prof. Băsu Mihaela

Fișă de activitate: „Ghid de utilizare a drepturilor de pe Terra pentru extratereștri”

Se recomandă pentru elevi de 10-16 ani.

Scop: Operaționalizarea conceptului de drept.

Desfășurare: Elevii sunt rugați să scrie, în echipe de 4-5 persoane, sfaturile pe care i le-ar da unui extraterestru adolescent, vizitator pe Terra, despre drepturile pământenilor.

Ideile echipelor se centralizează și se realizează un ghid de utilizare a drepturilor oricărei ființe umane.

Puncte de discuție:

1. Ce înseamnă conceptul de "drepturile omului"?
2. Care sunt drepturile mele?
3. Toți avem aceleași drepturi?
4. Există persoane pe lume cărora le sunt încălcate drepturile?
5. Ce pot face să îi ajut?

Evaluarea activității: fiecare elev are la dispoziție 5 minute pentru a scrie pe un post-it ce a învățat. Post-it-urile se lipesc pe o foaie de flipchart pentru ca toți elevii să le poată citi și comenta, chiar și în pauză.

Fișă de activitate: "Unitate în diversitate"

Se recomandă pentru copii de 10-14 ani.

Scop: Înțelegerea modului în care prejudecățile ne pot afecta judecata în ceea ce privește drepturile copilului.

Materiale: Hârtie decupată sub formă de picături de ploaie și o umbrelă.

Desfășurare: Se realizează picături mari de ploaie (din hârtie decupată).

Fiecare picătură se denumeste după una dintre prejudecățile referitoare la persoanele diferite.

Umbrela este inscripționată cu mesajul "Unitate în diversitate". Sub ea stau doi copii complet diferiți.

Puncte de discuție:

Se discută de ce diversitatea este importantă și cum prejudecățile pot schimba modul de a gândi și acționa.

Copii care stau sub umbrela sunt diferiți, către ei se îndreaptă aceleași prejudecăți, dar sunt apărați de drepturi.

Evaluarea activității: fiecare elev are la dispoziție 5 minute pentru a scrie pe un post-it ce a învățat. Post-it-urile se lipesc pe o foaie de flipchart pentru ca toți elevii să le poată citi și comenta, chiar și în pauză.

Material suport pentru activitățile din proiectul "Școala pentru valori autentice" - semestrul I
Autor: prof. Băsu Mihaela

Fișă de activitate: „Scrisoare de încurajare”

Se recomandă pentru elevi de 14-18 ani.

Scop: Să analizeze drepturile omului, copilului și modul cum comunitatea poate schimba mentalități.

Desfășurare: Elevii scriu o scrisoare de încurajare către un prieten imaginar care trăiește într-un mediu defavorizat sau are o dizabilitate. Fiecare elev hotărăște situația în care se află prietenul imaginar.

În această scrisoare, trebuie să-l convingă pe prietenul imaginar că are aceleași drepturi ca și orice alt copil și că poate să realizeze orice își dorește. Este important ca în scrisoare să apară o descriere a drepturilor omului, sugestii despre cum poate reuși în viață, motive pentru care prietenul imaginar ar trebui să lupte pentru o viață mai bună. Elevii pot scrie și despre cum să iei decizii responsabile, cum să îți crezi încrederea în tine, de ce e important să îți cunoști drepturile.

Puncte de discuție:

1. Care sunt drepturile oamenilor? Diferă de ale copiilor?
2. Ce observăm în privința respectării drepturilor în diferite comunități? Există diferențe?
3. Dar în privința copiilor cu dizabilități?

Evaluarea activității: fiecare elev are la dispoziție 5 minute pentru a scrie pe un post-it ce a învățat. Post-it-urile se lipesc pe o foaie de flipchart pentru ca toți elevii să le poată citi și comenta, chiar și în pauză.

Material suport pentru activitățile din proiectul "Școala pentru valori autentice" - semestrul I
Autor: prof. Băsu Mihaela

Fișă de activitate: „Dacă aș fi...”

Se recomandă pentru elevi de 10-14 ani.

Scop: Să analizeze modul în care fiecare dintre noi este unic și în același timp la fel cu ceilalți din jur și că fiecare dintre noi are contribuția sa la dezvoltarea comunității.

Desfășurare:

Se împarte clasa în grupe de 4-5 elevi.

Unul dintre elevi, citește următorul text:

"Dacă am fi toți la fel, ne-am plictisi și, mai grav, am avea aceleași căi de rezolvare a problemelor, am gândi, simți, imagina cam în același mod, lumea ar fi monotonă și nu ar mai evolua.

Dar și diversitatea ridică probleme! Suntem diferiți în ceea ce privește vârsta, venitul, educația, poziția socială, religia, etnia, etc ...

Însă marea provocare o constituie diferențele culturale dintre noi.

Când vorbim despre a avea o opinie proprie, de a gândi într-o manieră unică care ne diferențiază de restul lumii, aici nu mai vorbim de egalitate ci de diferențiere.

De fapt, a fi diferit înseamnă a fi unic.

Sub inegalități de tot felul, diferențe de sexe, de vârstă, de forță fizică, dincolo de deosebirile de inteligență și de voință, între toate ființele umane se găsește un caracter comun, identic; se găsește calitatea de a fi în același moment o ființă vie, cugetătoare și conștientă. Această calitate se găsește în fiecare om.

Chiar dacă suntem albi, negri sau galbeni, creștini, budiști sau musulmani, cu toții suntem, egali în drepturi! Suntem asemeni unui curcubeu, Dacă ar lipsi o culoare și n-ar fi o armonie între ele, nu s-ar mai numi curcubeu, nu ar avea același farmec.."

Profesorul le cere elevilor să scrie pe post-it-uri continuări ale propozițiilor de pe poster.

Copiii pot completa posterul și cu alte propoziții.

Elevii vor observa că unele dintre ideile lor se regăsesc și în exprimările unora dintre colegi, altele sunt unice.

Fiecare idee este importantă pentru a ne define pe fiecare în parte, dar și ca întreg.

Puncte de discuție:

1. Ce idei principale se pot desprinde din text?
2. Este important faptul că fiecare dintre noi este unic?
3. Ce s-ar întâmpla dacă toți oamenii dintr-un oraș ar avea aceleași abilități și ar dori să aibă aceeași meserie?

Evaluarea activității: fiecare elev are la dispoziție 5 minute pentru a scrie pe un post -it ce a învățat. Post it-urile se lipesc pe o foaie de flipchart pentru ca toți elevii să le poată citi și comenta, chiar și în pauză.

Material suport pentru activitățile din proiectul "Școala pentru valori autentice" - semestrul I
Autor: prof. Băsu Mihaela

